

Sygn. akt IV CZ 107/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

w sprawie z wniosku E. [...] Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie R. F. i Skarbu Państwa - Starosty R.
o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej
służebności przesyłu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 lutego 2017 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania R. F.
na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt I Ca [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w W. uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w R. z dnia 30 września 2015 r., w sprawie z wniosku E. [...] S.A. w G., z udziałem R. F. i Skarbu Państwa - Starosty R., o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Postanowienie zaskarżyła uczestniczka R. F. zarzucając naruszenie art. 386 § 1, § 4 i § 6 k.p.c. W zażaleniu wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. W judykaturze Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że celem takiego zażalenia jest poddanie pod kontrolę prawidłowości uchylenia przez sąd drugiej instancji orzeczenia sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego postępowania, co może nastąpić jedynie w wypadkach przewidzianych w art. 386 k.p.c. Taka konstrukcja oznacza, że Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu zażalenia nie może oceniać stanowiska sądu drugiej instancji co do meritum sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CZ 26/13, niepubl.).

Nierozpoznanie istoty sprawy oznacza niezbadanie podstawy merytorycznej dochodzonego roszczenia. Dotyczy to również sytuacji, w której sąd pierwszej instancji dokonał oceny prawnej roszczenia bez oparcia jej o właściwie ustaloną podstawę faktyczną i w sprawie zachodzi potrzeba poczynienia po raz pierwszy niezbędnych ustaleń faktycznych. Skorzystanie w takim wypadku z możliwości uzupełnienia postępowania dowodowego przez sąd drugiej instancji godziłoby w zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego, zagwarantowaną w art. 176 Konstytucji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2015 r., I CZ 68/15, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., I CZ 168/12, OSNC 2013, nr 5, poz. 68). Taka sytuacja wystąpiła w sprawie,

gdyż Sąd I instancji poprzestając jedynie na ogólnej ocenie prawnej dopuszczalności zaliczenia posiadania służebności przez poprzednika wnioskodawcy zaniechał poczynienia istotnych dla sprawy ustaleń faktycznych. Dlatego Sąd Okręgowy - przyjmując, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy - nie naruszył art. 386 § 4 k.p.c.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu.

aw

jw